

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim.

Şenal Sarihan

Ankara Milletvekili

Alp –Himalaya Deprem Kuşağı üzerinde bulunan Türkiye’de, 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen 7.4 büyüklüğündeki depremde, Afet İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre 17 bin 280 kişi yaşamını yitirmiş bulunmaktadır. 44 bin kişinin yaralandığı ve Türkiye ekonomisine 8,5 milyar dolar zarar verdiği söylenen bu depremin, ekonomik, sosyal ve psikolojik travmaları halen devam etmektedir. Büyük Marmara Depremi diye anılan bu depremin üstünden geçen on altı yıllık süreçte Türkiye’de; Kocaeli Gölçük, Van ve Düzce depremleri gibi büyük ölçekli depremler yanında, Çankırı, Akşehir, Çay /Afyon, Pülümür /Tunceli, Bingöl, Elazığ, Bala /Ankara ve Simav/ Kütahya da meydana gelen orta ölçekli ve önemli hasarlar yaratan depremler de gerçekleşmiştir. Bilim adamlarının ve deprem uzmanlarının açıkladıkları verilere göre, Türkiye’de büyük depremlerin yaşanması olasılığı sürekli ve büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 1 Ekim 2004 tarihinde bir Deprem Şûrası toplamış bulunmaktadır. Şûra’nın yayınlamış olduğu Sonuç Bildirgesinde çok önemli saptamalar yapılmış ve alınması gerekli önlemler sıralanmıştır. “Artık topraklarının %93’ü, nüfusunun ise %98’i çeşitli derecelerde deprem etkisi altında olan ülkemizde, deprem afeti nedeniyle ortaya çıkmakta olan toplumsal ve ekonomik kayıplar, çok ciddi tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Çünkü 1900 - 2003 yılları arasında 182 hasar yapıcı deprem meydana gelmiş ve yaklaşık 100 bin kişi hayatını kaybetmiştir” saptaması yapılmış, “doğal afetlerin ve özellikle depremlerin tehdidi altında olan ülkemizde, şehirleşme ve yapılaşma süreçleri için “güvenirlilik” unsurunun artık kaçınılmaz olduğu” önemle vurgulanmıştır. Bu güvenilirlik unsurunun gerçekleştirilmesi için ivedilikle afet yönetimi çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Türkiye’nin afet yönetiminde ağırlık vermek zorunda olduğu konunun da, “zarar azaltma” işlevi olduğu belirtilmiştir.

Devletin bu işlevi yerine getirme yükümlülüğü, Anayasa'dan kaynaklanmaktadır. Anayasa'nın, "devletin temel amaç ve görevlerini" düzenleyen 5. Maddesi ile yaşam hakkını düzenleyen 17 Maddesinin 1. Fıkrası, "sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56. Maddesi ve "konut hakkı" başlıklı 57. Maddesi düzenlemelerinde, bu işlev düzenlenmiş bulunmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yaşam hakkı ile ilgili Öneriyıldız /Türkiye ile İlhan /Türkiye kararlarında olduğu gibi çevre felaketlerinin, afetlerin yaşandığı veya yaşanmasının olası olduğu ortamlarda, devletin yaşamları risk altında olan kişileri korumak amacıyla tüm yasal ve idari önlemleri almakla yükümlü bulunduğuna dair kararları da, bu yükümlülüğün kapsamını belirlemektedir.

Bu kapsamda;

1)Türkiye'de , Büyük Marmara Depreminden sonra geçen on altı yıl içerisinde deprem riskine karşı etkili bir afet yönetimi oluşturmak için neler yapılmıştır? Hangi idari ve hukuki önemleler öngörülmüştür? Oluşturulan kurum ve kuruluşlar nelerdir?

2) Bir deprem ülkesi olan Türkiye'de, neden hala 18 Nisan 1996 tarihli, güncelliğini ve işlevselliğini yitirmiş olan yirmi yıllık Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası yürürlükte?

3)2004 tarihli Deprem Şurasında kararlaştırılmış olmasına karşın, neden yirmi yıldır, yeni tehlike hesap yöntemi ile hazırlanmış, diri faylar ve tehlike ölçütlerinde güncel bilgilere dayalı, işlevsel bir Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası yapılmamaktadır? Böyle bir harita yapmanın maliyeti nedir?

4) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Başbakanlık Afet ve Acil Durum Başkanlığının Deprem Bölgeleri Haritasını yenilememiş, büyüyen şehirler ve sanayi alanlarının maruz kalacağı deprem tehlikesinin ölçütlerini güncelleştirmemiş olduğu gerekçesiyle, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının kendi mühendislik yatırımları için ayrı bir deprem tehlike haritası yaptırmış olduğu iddiaları doğru mudur? Aynı hükümetin iki bakanlığının iki ayrı Deprem Tehlikesi Haritası kullanmaları hukuk ve etik açısından tartışmalı değil midir?

5) Halkın yaşadığı konut, işyeri, okul hastane vb. yerler için deprem haritaları yenilenmemiş ve güncellenmeler yapılmamış iken, yalnızca sanayi ve mühendislik yatırımları için bir yenileme ve güncelleme yapılmış olmasındaki öncelik ve amaç nedir?

6) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanının 14 Ağustos 2015'te İstanbul'da yapılan toplantıda, 18 Nisan 1996 tarihli Deprem Bölgeleri Haritası önünde açıklamış olduğu Türkiye'nin Afet Yönetim Planı, yirmi yıl önce hazırlanmış olan haritadaki bilgilere mi dayanmaktadır? Harita yenilenmediğine göre, güncel bilgiler bu Afet Yönetim Planında yer almakta mıdır?

7) Türkiye'de diri fay sayısı hakkında bilgiye sahip misiniz? Alt faylarla birlikte yeni diri fay sayısı nedir? 2015 yılı Türkiye Diri Fay Haritası hazırlanmış mıdır?

8) Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) 18 Nisan 1996 tarihli Haritayı mı baz alarak deprem sigortası yapmaktadır?

9) Ülke depremselliğinin tüm jeolojik ve jeotektonik parametreleri ile birlikte doğru

biçimde algılanabilmesini sağlayacak bilgiler oluşturulmadan, deprem zararlarının azaltılması ile ilgili sistemin doğru bir şekilde kurulabilmesi olası mıdır?

10)Düşük gelir gurupları için deprem sigortalarına ilişkin pirim desteği sağlanması düşünülmekte midir? Düşünülmekte ise oranı nedir?

11) Türkiye’de etkili afet yönetimi için ayrılmış olan bir bütçe bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bunun miktarı nedir? Bu bütçe hangi kurumlarca nasıl kullanılmaktadır?

12)Türkiye’de şu anda Afet Fonu adı altında herhangi bir fon mevcut mudur? Mevcut ise bu Fonda bulunan paranın miktarı nedir?

13)Türkiye’de bina türü mevcut yapı stokunun deprem tehlikesine karşı envanterinin incelenmesi ve değerlendirilmesi bağlamında ne tür işlemler yapılmaktadır? Yapı denetim ve değerlendirme sistemi, etkin ve amaca uygun olarak işlemekte midir? Türkiye genelinde değerlendirme işlemi tamamlanmış bina sayısı hakkında bilgiye sahip misiniz?

14)Depreme dayanıklı hale getirilmeyi bekleyen kamu binalarının sayısı hakkında bilgiye sahip misiniz? Bunlardan güçlendirme işlemleri tamamlanmış olanların sayısı nedir?

15) İstanbul’un jeolojik- jeofizik-jeoteknik bilgilerine dayanarak, deprem tehlikesini, zemin hareketlerini, tsunami tehlikesini, heyelan ve sıvılaşma durumunu ayrıntılarıyla ortaya koymuş Sismik Mikro Bölgeleme çalışmalarının verilerine rağmen, İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin kıyıları doldurması, zemin sorunu olan yerler ile acil tahliye alanlarını imara açması deprem açısından büyük tehlike değil midir?

16) Boğaziçi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünün uluslararası deprem araştırma kuruluşları ile birlikte 2006 yılında başlatmış olduğu, Kuzey Anadolu Fay Hattının Marmara Denizi içindeki ana kolunun deprem kimliğini 16 deprem istasyonu oluşturarak tanımaya amaçlayan, Prens Adaları Gerçek Zamanlı Deprem Gözlem Sistemi (PIRES) adlı proje kaldırılması düşünülmekte midir? Yassıada ve Sivriada’nın yapılaşmaya açılmasıyla, buradaki deprem istasyonlarının kaldırılması söz konusu olacak mıdır?